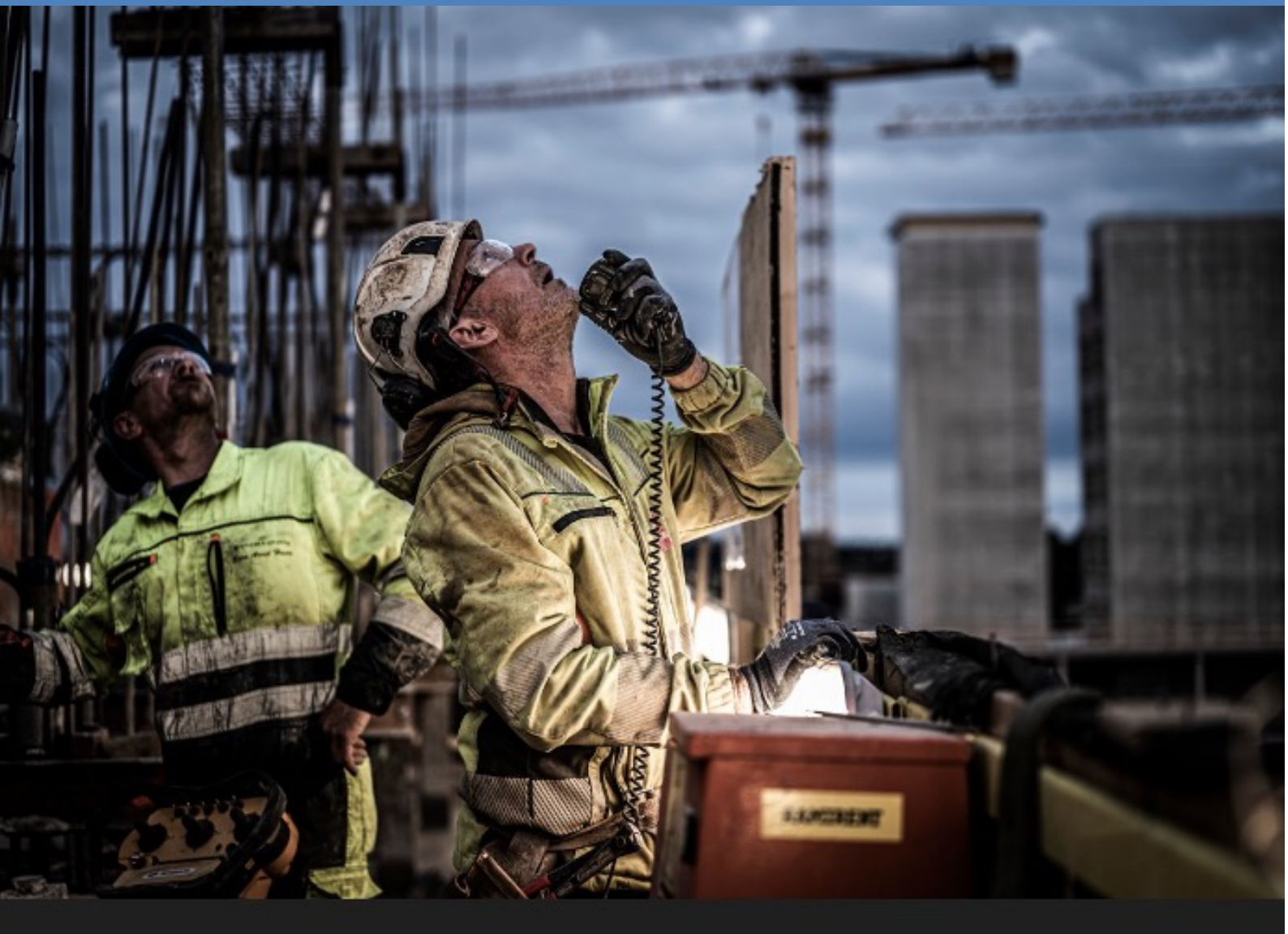

Aktsomhetsvurdering i Sykehusbygg HF 2023

Innhold

1	Åpenhetsloven – oppfølging i 2023	3
2	Aktsomhetsvurdering for anskaffelser i 2023	4
	• Helse Sør-Øst RHF	4
	• Helse Midt-Norge RHF	5
	• Helse Nord RHF	5
	• Helse Vest RHF	5
3	Risiko og utviklingsområder	7

Forsidefoto: Tom Hagen

Åpenhetsloven – oppfølging i 2023

Implementering av åpenhetsloven og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og tiltak er en del av Sykehusbygg HF's samlede seriøsitetsarbeid.

Kravene i loven, som trådte i kraft fra 1. juli 2022, er fulgt opp og hovedlinjene i oppfølgingen anses å være på plass. Det er i løpet av 2023 besluttet og etablert rutiner for dokumentasjon og rapportering i henhold til kravene i Åpenhetsloven. Det er noen forbedringer som gjenstår med å identifisere relevante leverandørkjeder i tidlig fase i byggeprosjekter.

Sykehusbygg HF skal fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester til foretakets aktiviteter.

Videre skal Sykehusbygg HF sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Sykehusbygg HF's arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjøres i henhold til kravene som Åpenhetsloven stiller, samt eiernes krav slik det fremgår av Oppdragsdokumentet for 2023.

Implementering av Åpenhetsloven og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger, sees i sammenheng med og som en del av Sykehusbygg HF's seriøsitetsarbeid og særlig gjeldende ved gjennomføring av anskaffelser.

Aktiviteten i Sykehusbygg HF er todelt, hhv virksomheten i seg selv (bl.a som arbeidsgiver og selvstendig organisasjon) og prosjektgjennomføring på oppdrag fra og på vegne av byggherre/helseforetak (byggeprosjekt).

Innskjerpingene av krav til klima- og miljøhensyn i anskaffelsesregelverket fra 1.1.2024, vil følges opp for anskaffelser i virksomheten og i prosjektporteføljen. DFØ sine retningslinjer og anbefalinger vil benyttes der dette er hensiktsmessig.

Aktsomhetsvurdering for anskaffelser i 2023

Gjennomførte anskaffelser rapporteringsåret

Åpenhetsloven og krav om aktsomhetsvurderinger, gjelder for anskaffelser som Sykehusbygg HF gjennomfører for egen virksomhet. Åpenhetsloven gjelder også for anskaffelser i nybygg- og rehabiliteringsprosjekter som Sykehusbygg HF gjennomfører på vegne av helseforetakene (byggeprosjekt). Årlig redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for det enkelte byggeprosjektet skal utarbeides av Sykehusbygg HF inntil prosjektet er overlevert byggherre.

Organiseringen av Sykehusbygg HF legger til rette for at virksomhetsinterne anskaffelser skal gjennomføres av avdeling for Økonomi og virksomhetsstøtte (ØV). Ansvarlig for gjennomføring av anskaffelser er ansett som en *grunnrolle* og en rolle med et særlig behov for tilpasset kompetanse og særlige krav til habilitet, jf Retningslinjer for virksomhetsstyring, kap 3.2. Det legges til grunn at anskaffelser i ØV gjennomføres av faste ansatte med kompetanse innen regelverket som omhandler offentlige anskaffelser.

Anskaffelser i byggeprosjektene utføres av prosjektene selv. Anskaffelser skiller i all hovedsak mellom entrepriser (bygg og teknikk), utstyrsanskaffelser, IKT-anskaffelser samt anskaffelser av konsulenttjenester. Det er enkelte anskaffelser, særlig på utstyrsområdet (U6), som anskaffes via andre, for eksempel Sykehusinnkjøp HF, helseforetaket Sykehusbygg HF bygger for eller andre. Det er i alle pågående prosjekter løpende risikovurdering ved oppstart og underveis om det er særlige kontrollbehov. Kontrollbehov vurderes løpende også sammen med samarbeidsparter som Skatteetaten, LO og Fair Play Bygg og anlegg. Det er i 2023 utført 62 seriøsitetsskontroller.

Kontroller utføres både av Seriøsitetsskoordinator på vegne av byggherre og av kontraktsparter til byggherre. I noen tilfeller er det også utført kontroller av kontrolltater så som Arbeidstilsynet og Skatteetaten.

I prosjektporteføljen for 2023 (se liste nedenfor) er det prioritert oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår og bærekraftig virksomhetsøkonomi hos kontraktsparter og medhjelpere.

- **Helse Sør-Øst RHF**
 - o AHUS Psykisk Helsevern Nordbyhagen (PHN) (Ny 2023)
 - o Ny Sikkerhetspsykiatri Ila (NSP) (Ny 2023)
 - o Nye Aker Sykehus (Ny 2023)
 - o Nye Rikshospitalet + Rokade (Ny 2023)
 - o Nytt klinikk og protonbygg Radiumhospitalet (PRAD)
 - o Nytt sykehus Drammen (PNSD)
 - o Livsvitenskapssenteret (Statsbygg er byggherre)
 - o Pilot Renhold – sammen med Sykehusinnkjøp HF

Aktsomhetsvurdering

- **Helse Midt-Norge RHF**

- o Ålesund Akuttmottak, Intensiv og Operasjon (AIO) (Ny 2023)
- o Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR)

- **Helse Nord RHF**

- o Nye Hammerfest Sykehus (NHS)
- o Nye UNN Narvik og Helsehus (NUN)

- **Helse Vest RHF**

- o Nye Stavanger Universitetssjukehus
(prosjekt organisert med egen oppfølging)

Prioriterte risikoområder for 2023 og risikoreduserende tiltak og aktiviteter er beskrevet i tabellen nedenfor (Åpenhetsloven § 5 (1) b).

Typen anskaffelser gjennomført i 2023	Aktsomhetsvurdering/ generell risikovurdering	Tiltak	Oppfølging av tiltak
Anskaffelse av renholdstjenester, kontorlokaler Oslo	Definert som en risikoanskaffelse. Det er forbudt å kjøpe renholdstjenester fra virksomhet som ikke er godkjent. <ul style="list-style-type: none">- Lønns- og arbeidsvilkår- Godkjent arbeidskraft	1) Det er stilt egnede kvalifikasjonskrav <ul style="list-style-type: none">- Leverandør skal være godkjent av arbeidstilsynet 2) Det er evaluert på seriøsitetsbestemmelser 3) Det er stilt egnede kontraktskrav <ul style="list-style-type: none">- Maksimalt to ledd i leverandørkjeden- Standardiserte krav til lønns- og arbeidsvilkår	Evt. kontroll
Anskaffelse av IKT-verktøy; EDVU/prosjektstyringsverktøy (EBIM)	Gjennomført med anskaffelsesbistand fra Sykehusinnkjøp HF.	Ivaretatt inn under Sykehusinnkjøp HF's rutiner	
Anskaffelse generativ AI verktøy	Liten/ingen risiko		
Anskaffelse av IKT-verktøy: Stoffkartotek	Liten/ingen risiko		

Aktsomhetsvurdering

Anskaffelse av tjenester; Bedriftshelsetjenester, Kommunikasjonstjenester,	Liten/ingen risiko	Det er stilt egnede kvalifikasjonskrav Det er stilt egnede kontraktskrav	
Anskaffelse av varer: hjertestartere,	Liten/ingen risiko	Det er stilt egnede kvalifikasjonskrav Det er stilt egnede kontraktskrav	
Flere avrop gjennomført på rammeavtaler etablert før innføring av Åpenhetsloven, innen konsulenttenester/ bistand (Konsulenttenester, KSK/UA, juridiske tjenester, nettverkstjenester)	Liten/ingen risiko	Det er stilt egnede kvalifikasjonskrav Det er stilt egnede kontraktskrav	
Byggeprosjekt i utførelse	Middels til høy risiko for AKRIM Lav til middels risiko for brudd på etiske retningslinjer	Seriøsitetskrav og kontroller ved inntak og underveis i utførelse er gjort Undersøkelser av leverandørkjeder er gjort	Kontroll av enkeltaktører.

Det er gjennom tiltak i 2023 ikke avdekket faktiske negative konsekvenser.

Av de 62 seriøsitetkontrollene som er utført i 2023, er det ikke avdekket alvorlige negative funn. Disse kontrollene er sammenholdt med risikoområdene som er identifisert i aktsomhetsvurderingene. Kontrollene har avdekket mindre feil og mangler som er korrigert av rett aktør eller vår kontraktspart.

3 Risiko og utviklingsområder

Sykehusbygg HF løser oppgaver og yter tjenester i nært samarbeid med foretakets oppdragsgivere.

Det gjenstår en del arbeid med å systematisere og iverksette preventiv kontroll av enkeltanskaffelser i byggeprosjektene. Dette gjelder særlig på området for utstyr (U6) hvor anskaffelsen ikke gjøres i regi av Sykehusinnkjøp HF.

Det er igangsatt pilot i prosjekt Nye Aker vedrørende skjerpede miljøkrav i offentlige anskaffelser. Piloten skal også identifisere nødvendig involvering av seriøsitetsskordinator i anskaffelsesprosessen for å forhindre både Akrim og brudd på etiske retningslinjer i anskaffelsen.